

Опис освітнього компоненту вільного вибору

Освітній компонент	Вибірковий освітній компонент 7.2 «Місто в історії Європи»
Рівень ВО	перший (бакалаврський) рівень
Назва спеціальності/освітньо-професійної програми	014 Середня освіта (Історія та громадянська освіта) / Середня освіта. Історія та громадянська освіта
Форма навчання	Денна / Заочна
Курс, семестр, протяжність	3 курс (6 семестр) / 4 курс (8 семестр)
Семестровий контроль	Залік
Обсяг годин (всього: з них лекції/практичні)	150 год., з них: лекц. – 10 год., практ. – 20 год. / 150 год., з них: лекц. – 4 год., практ. – 6 год.
Мова викладання	Українська
Кафедра, яка забезпечує викладання	Кафедра всесвітньої історії
Автор ОК	Канд. іст. наук, доц. Білик В. А.
Короткий опис	
Вимоги до початку вивчення	Даний ОК орієнтований на студентів, які володіють знаннями з історії Європи від Античності до Нового часу включно, орієнтуються по карті та у таких поняттях як Античність, середні віки, Новий час, міська культура тощо. Дисципліна буде цікавою для вивчення та стануть у нагоді набуті під час проходження курсу знання для студентів різних напрямків навчання, зокрема спеціальностей «Середня освіта. Географія, економіка», «Географія», «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», «Музейний менеджмент, культурний туризм», «Культурологія», «Журналістика і міжнародна комунікація», «Туризм» тощо.
Що буде вивчатися	Планується вивчення наступних питань: - етапи розвитку урбаністики. Періодизація історії міст. Основні проблеми історіографії міст. Теорії походження міст. Базові функції міста як типу поселення. Типологія міських поселень; - грецькі поліси. Теорія міста в добу Античності. Просторовий розвиток давньогрецьких міст. Гіпподамова теорія; - Рим - місто чотирьох кварталів. Культові і світські будови часів Республіки та Імперії. Римський соціум; - Константинополь- місто на межі культур: історія виникнення та трансформація назви, міська архітектура, соціум;

	поняття, походження, соціальні ресурси формування середньовічного міста. Господарство. Соціальні групи. Бюргерство і феодальний світ. Ранні міста Середньовіччя. - «Міські ядра»: термінологія, наукові дефініції. Теорії походження середньовічних міст. Місто і сеньйор: боротьба за комуну. Міська влада та міщани у дзеркалі хартій XII–XIII ст. Соціальна структура міського населення. Місто, бюргерство і станова монархія. Місто і станові збори. Місто і церква. Місто та університет. Середньовічне місто-держава; - міські укріплення – фактор єднання і символ сховища. Вежі, ворота, мости – символіка та функції. Міські собори. Інтелектуальне життя в місті. Книжкова справа – нова галузь ремісничого виробництва. Міська література; - місто і мода. Бюргерський становий костюм. Одяг як елемент матеріальної культури середньовічного бюргерства. Міський одяг як соціокультурний код; - розбудова європейських міст і їхній зовнішній вигляд у XVI – першій половині XVIII ст. Житло міщанина. Їжа, одяг, побут, звичаї, правила пристойної поведінки, розваги. Театр; - європейські міста у XIX ст.. Збільшення населення, ріст виробництва, розвиток комунікацій, нові тенденції в політичній та культурній сферах. Міське середовище і перші спроби його благоустрою. Формування нової моделі міста після європейської революції 1848 р. (від ліберального до постліберального). Посилення ролі середнього класу; повсякденне життя європейських містян XIX ст.: житло, їжа, мода, комунікації (транспорт, пошта, громадські заклади – банки, аптеки, дитячі садки, навчальні заклади, газети, театри), розваги.
--	--

Чому це цікаво/треба вивчати	Європейське місто – це унікальний феномен, якому властиві специфічні ознаки та риси, що почали закладатися ще в епоху Античності та Стародавньої Римської держави. У класичному значенні європейське місто починає формуватися в середні віки, воно ототожнюється з рівністю, свободою та великими можливостями. Саме тоді формуються основні характеристики міста. Міська культура та повсякденне життя містян вирізняються неоднозначністю, яскравістю і щоб збагнути їхню суть, необхідно знати і розуміти витоки цього. Саме тому ця тема є актуальною. Крім того, справжнє зацікавлення викликать такі теми дисципліни як архітектура та місто планування, санітарний стан міст, особливості побуту містян, їхні заняття, культура споживання їжі, мода, розваги містян на різних етапах розвитку європейського міста.
Чому можна навчитися (результати навчання)	У результаті засвоєння матеріалу здобувачі зможуть чітко виділяти: - теорії появи міст, причини та шляхи виникнення міських поселень в різні епохи; - характерні ознаки міст; - етапи зародження і основні особливості міст в епоху Античності; - роль і місце середньовічних міст у формуванні системи політичних, соціально-економічних та культурних відносин; - зміни, які відбулися в соціальному та економічному житті міст Ранньомодерної та Модерної доби. Оскільки вивчення запропонованих тем відбуватиметься із залученням великої кількості джерел (офіційні документи, спогади очевидців, щоденники мандрівників, художні твори відповідної епохи), студенти навчатимуться аналізувати їх, здобудуть навички ведення дискусій тощо.

Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Набуті знання та вміння здобувачі зможуть використати: - у подальшій науково-дослідницькій роботі стануть у нагоді вміння аналізувати джерела; - знання, отримані при вивченні дисципліни, дозволять професійно і толерантно вести дискусію, аргументувати свою думку; - по завершенні навчання, під час роботи за фахом студенти зможуть демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі; - набуті компетентності сприятимуть за потреби встановленню ефективної комунікації з представниками різноманітних субкультур. Враховуючи високу мобільність сучасного суспільства, наше прагнення до євроінтеграції, набуті знання дозволять у майбутньому при потребі швидше зрозуміти культуру, менталітет населення того чи іншого європейського міста та адаптуватися в його середовищі, що сприятиме якісному рівню життя і праці.
---	--